

Qiyamət Məhərrəmli

...Ona “Azərbaycan ədəbiyyatının dostu” deyirlər çox zaman. Zənnimcə, bu qeyri-dəqiq ifadə şamil edildiyi insanın üzərinə götürdüyü missiyanı heç də tam olaraq özündə ehtiva etdirmir. Çünki Giya Paçxataşvili adlı ruh, könül adamı nəinki sadəcə Azərbaycan ədəbiyyatının dostudur, daha dəqiq desək, bu ədəbiyyatın dəvəsi, ozanı – külüngçəsidir həm də...

Onun sükut rəngli poeziya ünvanına öz tutanların könül dünyasını aram-aram, asta-asta öz nuruna, söz nuruna, köz nuruna bələyir şair qardaşımız. Nəsimi aşiqlərini bu hürufi şairin laməkan qəzəllərinin dili ilə ovsunlayır. Səməd Vurğun aforizmlərini təkcə mənsub olduğu xalqın deyil, rusdilli poeziya vurğunlarının da fəlsəfi dünyasına ərmağan edir. Əli Kərim poeziyasının bənzərsizliyini görməzlikdən gələnləri məcbur edir ki, öz ana dilində oxumaq onlar üçün çətindirsə, qoy özlərinə daha “məhrəm”, daha “əlit” saydıqları əcnəbi dildə bu poeziya nəhənginin könül çırpıntılarını dinləyə bilsinlər...

Böyük şairdir Bizim Givi, eyni zamanda misilsiz tərcüməçidir. Jurnalist kimi, publisist kimi də bənzərsizdir. Azərbaycan, Gürcü və Rus dillərinin bütün incəliklərinə vəqif olduğundandır ki, yazdığı hər şeir, bir dildən başqa dilə çevirdiyi hər poeziya nümunəsi, problemlərin həlledilməsinə yönəlik hər araşdırma özlüyündə bütöv bir yaradıcılıq nümunəsi kimi ərsəyə gəlir. Yaradıcılıq onun üçün adi bir hobbidir deyil, o, yaratdıqlarına can verir, ruh üfürür, yeriməyi, böyüməyi öyrədir, ayaq üstə möhkəm dayanmağı tərci edir. Givi şeirlərinə, tərcümə əsərlərinə, tədqiqat işlərinə sözün həqiqi mənasında, atalıq-analıq etmək iqtidarında olan kimsələrdəndi. Onun ruhani dünyası bütünlüklə şeirə, sözə, milli-mənəvi dəyərlərin ruhani ifadəsinə köklənib. Diri adamdı Givi, dipdiri olmağı tələq edir insanlara... Dirilik iksiri paylayır bir saqi kimi təşnə könüllərə. Dirilik nəğməsi pıçıldayır bütün varlığıyla oxucularının qulağına...

Duru adamdı Givi, duruluğu başına bələ olan duru adam. Qaynama kimidi, eləcə qaynayır. Sükutla barışığa girsə də, anidir bu susqunluğu. İnsanlıq dilidi onun dili. Çox dillərin açarı var onun qəlbində. Millətlərin dili... insanların dili... dillərin dili... Dilli adamdı Givi. “Dilsizlər”in dili, “ürəksizlər”in ürəyi, “gərəksizlər”in gərəyidi Givi. Həm ünvanı bilinməz, həm də ünvanlıdır Givi. Dəyərli dostlarının, qədirbilən arkadaşlarının könlüdür onun ünvanı...

Sarsılmaz bir qalaya da bənzədirəm onu. Tufanlara, fırtınalara cəmərdliklə sinə gərən sal qayadı Givimiz. Zəmanə onu çox sınaqlardan keçirib, saysız məşəqqətlərlə üzləşib, lakin tükənməz sevgisi, qüruru, dözümlü, dəyanəti onu sınmağa, əyilməyə qoymayıb. Ülfət, mehribanlıq təşnəsidi Givi. Dünyasını vaxtsız-günsüz dəyişmiş Lamara xanımın onu tənha qoymasından sonrakı dövrün bütün məşəqqətlərinin canlı şahidiyəm. Bu ağır günləri Givi dirigözlü şəhid kimi yaşadı... Yaşamadı... ilan kimi qabıq verdi... səhralarda susuzluqdan can verən səyyaha döndü. Lakin... dözdü... durdu... Var qüvvəsini toplayıb, ölümdən sonrakı Giviyə həyata atıldı... Atıldı və xatirələri özündən də şirin, əziz, sevimli Xatirə xanımda tapdı xoşbəxtlik iksirini...

Giviyə həyat

Sevgili insandı Givi. İnsana və insanlığa, doğulduğu torpağa və o torpağın əzəli-əbədi sakinlərinə, mənsub olduğu millətə və məxsus olduğu dövlətə və onun xalqına, etiqad etdiyi dinə və ətrafındakı insanların din və dilinə etibarlı və etiqadlıdır, sevgilidir Givi... Sevgisinə və sevgilisinə etdiqadlıdır Givi! Bugünümüzün Məcnunu, Kərəmi, Yetim Gürcüsü – Giya Paçxataşvili!

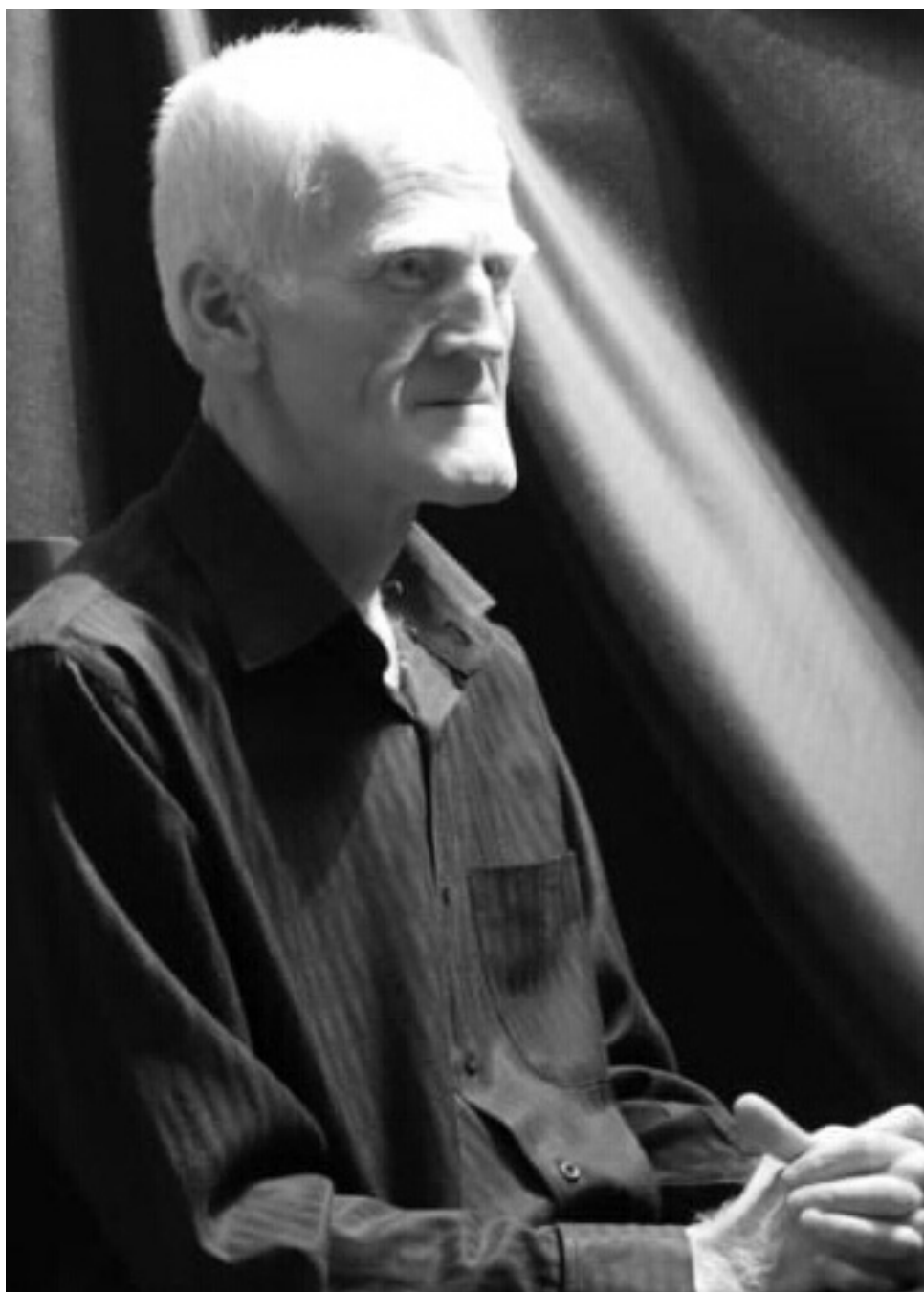
Sevgisini tapdıqdan sonra Givinin şairliyi yeni eraya qədəm qoyub. Şeir diliylə dillənir və dilləndirir hər kəsi bu şair oğlan. Özü kimi isti və hərarətli, bəmbəyaz duyğuları aşırıb-daşmaqda,

Saysız-hesabsız resenziyalar yazıldı kitab haqda, onun müəllifinin yaradıcılıq manerası dönə-dönə öyüldü, müsbət rəylər dövrü mətbuatın gündəmini “zəbt elədi”. Bəli, bu könül çırpıntıları həqiqətən insanların birbaşa ürəyinə nüfuz edir, “istilaçılıq” missiyasının şirin nəticələri uzun zaman müzakirələrə səbəb olurdu. Özünün dilindən başqa müəlliflərə ünvanlanan “oxucuya qalın deyil, qalan kitab lazımdır” ideyası ilə tam səsleşən bu dəyərli kitab həqiqətən də, söz sərrafı olan oxuculara bir mənəviyyət xəzinəsi kimi gərək oldu; az müddətdən sonra onlar Azərbaycan dilində bir-birindən gözəl bədii nümunələr yaradan gürcü əsilli şairin Azərbaycan türkü deyil, başqa

Azərbaycan xalqının başına gətirilən bütün müsibətlərə, eyni zamanda doğma gürcü xalqının zaman-zaman məruz qaldığı fəlakətlərə ürək yanğısı ilə şeirlər həsr edir... Göz yaşlarını qəlbinə axıdan şairin narahatlığı, nıqaranlığı oxucuya birbaşa sirayət edir: bu şeirlər insanı zülmə, istibdada, zalımların yeritdikləri istilaçılıq, hegemonluq siyasətinə qarşı mübarizəyə sövq edir. Tarix boyu güclülərin, qoluzorluların qan uddurduğu kiçik millətlərin qan gölündə boğulmasından hiddətlənən qələm sahibləri haqsızlığa qarşı haqq səslərini ucaltmış, insanları şər qüvvələrdən qorunmaq üçün birliyə, barışığa səsləmişlər. Bu qəbildən olan şeirlər kitabın

Sükut rəngində işıq

Giya Paçxataşvili – 65

kitab-kitab sergilənməkdədi...

Qaxlı Şair Givi...
Aşiq Givi...
Aşiq Givi...
Uşaq Givi...
Özü boyda işıq Givi!
Nur topası – Gürcü balası Givi!...

Qaxlı şair Givi

Şair Givi uzun illər ərzində yazdığı bir-birindən incə, kövrək, duyğulu şeir nümunələrinin toplandığı “Sükutun rəngləri” kitabı ilə ilk dəfə 2007-ci ildə oxucuların görüşünə gəldi. Kitab doğuluşu ilə ilk andanca böyük əks-səda doğurdu, əldən-ələ gəzən bu poeziya toplusunu söz xiridarları az müddətdə sözün yaxşı mənasında “ələv-vələk elədilər”.

millətdən olduğuna şübhə ilə yanaşmağa başladılar. Budur, əsil poeziyanın, əsil sənətkarın böyüklüyü!...

Şairin yaradıcılıq manerası geniş, əhatəli, çoxşaxəlidir. Xalq şeirimizi – folklorumuzu, klassik və müasir ədəbiyyatımızı, musiqimizi, incəsənətimizi, tariximizi dərinlən bilən və sevən bir yaradıcı insan, vətəndaş-ziyalıdır Giya Paçxataşvili.

**“Vətəndaşam...gözlerimde
Sülh, qardaşlıq yuxuları daşıyıram.
Mən şairəm!
Ürəyimdə
Sevgi-həsərat duyğuları –
Yaşıyıram!”**

- Məhz bu cür yüksək ideallar sahibi olduğundandır ki, 1990-cı ilin qanlı 20 yanvar qırğınında, Qarabağ savaşında günahsız

“Yara sağalandımı?” bölməsində geniş yer tutur.

“Bu bahar” şeiri ölkəmizin təlatümlər içərisində çabaladığı 1993-cü ilin martında qələmə alınıb.

**Qayğı dumanları tutub hər yanı,
Quşlar lal olub da vermir səs-səsə.
Üşütmə tutubdur Azərbaycanı –
Bu bahar bənzəmir bahara nəysə.**

Məlumdur ki, adətən bahar öz gəlişiyə xalqa toy-bayram, sevinc, firavanlıq, bolluq əhval-ruhiyyəsi gətirir. Lakin şair bir xalqın müsibətlərlə baş-başa qaldığı zaman kəsiyində baharın gəlişini belə qəlb ağrısıyla, göz yaşıyla qarşıladığı o müdhiş günləri – tarixin amansız səhifələri kimi kədərli sətirələrdə əks etdirir. Vətəndaş-şairin ümumxalq kədərinə bu cür real münasibəti başadüşüləndir. Axı doğrudan da, həmin günlərdə “Cəbhədən müjdəli bir xəbər gəlsə”ydi, bu özü elə ən gözəl bahar müjdəsi, bahar sevinci sayılardı. Əfsus ki, həmin hadisələrdən onillər keçir, lakin xalqımız hələ də həmin günəşli, xoş müjdəli baharın gələcəyi günün intizarı ilə yaşamaqda, torpaqlarımız işğal altında, qız-gəlinlərimiz əsirlikdə, şəhid olan əsgər balalarını sayı durmadan artmaqda, ölkəmiz isə hegemon dövlətlərin ağalıq siyasətinin təsiri altında hadisələrə səyrçi mövqeyi tutmaqdadır. Biz də arzu edirik ki: “Qoy gülsün bir kərə üzü Givinin... Bu bahar bənzəsin hər gələn yazı”.

“Giyanın Azərbaycan dərdi” şeiri də ümumxalq kədərini ürək ağrısı ilə misralara köçürən vətəndaş-şairin oxucuya növbəti mübarizlik mesajıdır. O:

**“Ürəklərdən gören haçan çəkirlər
Vətən dərdi, Ana dərdi, yar dərdi?!” – deyə sual etməkə kifayətlənmir, eyni zamanda həmin xoş anın yetişəcəyi günə inamını da ifadə edir. Şair inamında haqlıdır, axı tarix zaman-zaman təkrarlanır, bu gün haqqı tapdananlar, sabah öz haqqına sahib çıxı bilər. Yetər ki, içimizdə kölə psixologiyası bəsləməyək, haqqımızı kimsəyə yedirtməyək, iblis xislətlilərə aramızda yer verməyək, onları özümüzə qarşı kabus kimi yetişdirməyək.**

“Qarabağ – xalqımızın qeyrət damarı!” – deyən Givi mənfur ermənilərin öz qəyyumlarının havadarlığı altında Azərbaycan xalqının başına açdığı müsibətlərə qarşı haqq səsinə ucaldaraq, “Ayağa qalxın!” – şüarı ilə mütliliyə etirazını bu cür bildirir:

**Lazımsa, mən gəlmiş düşüm qabağa,
Məni bir qılınc tək ora buraxın.
Haydı, igidlərim, düz Qarabağa!
Qeyrət məqamıdır, ayağa qalxın!**

Bu qəbildən olan şeirləri oxuyan insanların gözü qarşısında Giya Paçxataşvili adlı qüdrətli qılınc və söz sərkərdəsinin portreti canlanır. Lakin bu hələ məsələnin bir tərəfidir...

(ardı gələn sayımızda)